

Sociaal Veiligheidsplan

Vastgesteld d.d. 16 juli 2013

1. Inleiding

Dit plan is geschreven voor alle scholen van CSG De Waard. Het is bedoeld als een raamplan om alle beleidstukken die hierover al zijn geschreven en her en der bewaard worden tot een samenhangend geheel te bundelen. Iedere school kan haar eigen al geschreven stukken op de daartoe geëigende plek invoegen zodat een schooleigen document ontstaat.

2. Doelstelling

De sociale en fysieke veiligheid voor leerlingen, personeel en ouders/verzorgers waarborgen.

3. Uitgangspunten

Het plan bestaat uit 2 delen:

- 3.1. Het eerste deel gaat over de sociaal emotionele veiligheid van alle bij de school betrokkenen, d.w.z. leerlingen, ouders en leerkrachten.
Hierbij moet gedacht worden aan alle maatregelen die genomen zijn om het welbevinden van betrokkenen te bevorderen, zoals gedragsregels, afspraken tegen pesten, strafmaatregelen tegen overtreders, het instellen van een vertrouwenspersoon en dergelijke.
- 3.2. Het tweede deel gaat over de fysieke veiligheid van de betrokkenen.
Hierbij moet worden gedacht aan veiligheidsmaatregelen, ontruimingsplannen, maatregelen die genomen zijn als gevolg van ARBO wetgeving, onderhoud, incidentregistratie en dergelijke.

4. Beleidsuitspraken

4.1 De sociale veiligheid op school

De volgende onderdelen maken deel uit van dit plan.

- Pestprotocol.
Alle scholen hebben een pestprotocol. In de schoolgids staat het protocol vermeld.
- Alle scholen hebben maatregelen genomen om geweld op school te voorkomen.
 - aanstellen van een vertrouwenspersoon;
 - pestprotocol;
 - contacten met de politie, eventuele projecten of voorlichting;
 - beleid over toelating, schorsing en verwijdering leerlingen;
 - methode voor sociale en emotionele vorming met leerlingvolgsysteem.
- Alle scholen hebben gedragsregels voor leerlingen (schoolgids) voor leerkrachten (bijlage 2) en voor ouders (bijlage 1). De ouderregels worden doorgesproken tijdens het intakegesprek.

4.2 De fysieke veiligheid op school

CSG De Waard beschikt over een ARBO beleidsplan waarin de voornaamste onderdelen van het veiligheidsplan beschreven staan. In het kader van dit veiligheidsplan gaat het om de volgende onderdelen:

- Risico-inventarisatie en – evaluatie. De stichting zorgt voor een inventarisatie om de 4 jaar door een gecertificeerd bedrijf. Het CvB is verantwoordelijk voor de uitvoering van de RI&E en de resultaten worden voorgelegd aan de GMR en MR.
- Op iedere school is een preventiemedewerker aangesteld. De taakomschrijving is te vinden in het bovengenoemde ARBO-beleidsplan.
- Alle scholen hebben bedrijfshulpverleners, die om de twee jaar worden geschoold. Ook hun taken staan in het ARBO-beleidsplan vermeld.

- Op alle scholen zijn aanpassingen verricht in het kader van de door de brandweer noodzakelijk geachte maatregelen ter voorkoming van brand en alle scholen hebben inmiddels een gebruikersvergunning.
- Alle scholen houden minimaal éénmaal per jaar een ontruimingsoefening, waarvan één keer met medewerking van de brandweer.
- Alle scholen hebben een ontruimingsplan en de preventiemedewerker zorgt ervoor dat nieuwe mensen hierover worden bijgepraat.
- Alle medewerkers beschikken over ARBO goedgekeurd meubilair en bij de aanschaf van nieuw meubilair voor de leerlingen wordt met de ARBO-normen rekening gehouden.
- Alle scholen registreren ongevallen met leerlingen en personeel met behulp van een daartoe door de stichting opgemaakt formulier. De preventiemedewerkers ontvangen deze formulieren en bespreken ze één keer per kwartaal met de directeur.
- CSG De Waard heeft contact met een gecertificeerde ARBO-dienst en heeft een verzuimbeleid opgesteld.
- De directeur, die op zijn school verantwoordelijk is voor de uitvoeringen van het ARBO-beleid laat in de functioneringsgesprekken met de teamleden telkens de arbeidsomstandigheden aan bod komen.
- Alle scholen hebben maatregelen genomen ten behoeve van de verkeersveiligheid. Deze bestaan uit: verkeersles voor alle kinderen aan de hand van een verkeersmethode.
- Indien van toepassing: verkeersmaatregelen rond de school zoals verkeersbrigadiers, een kiss and go zone, een veilige schoolroute en dergelijke.

5. Financiële consequenties

De meeste onderdelen hebben geen financiële consequenties.

De volgende onderdelen hebben wel financiële consequenties, zie de desbetreffende beleidsplannen

- Risico-inventarisatie en – evaluatie
- ARBO-beleidsplan
- Opleiding en nascholing bedrijfshulpverleners

6. Bijlagen

Bijlage 1: Ouderregels

Bijlage 2: Gedragsregels voor leerkrachten

Bijlage 3: Aanvulling op het sociaal veiligheidsplan t.b.v. het speciaal onderwijs

Bijlage 1: Ouderregels

Een basisschool behoort een veilige plaats te zijn om te leren en te werken. Om dit te helpen bewerkstelligen heeft CSG De Waard een aantal gedragsregels opgesteld die gelden voor iedereen die binnen de basisscholen van CSG De Waard een plaats heeft binnen de onderwijssituatie. Deze regels dienen als richtlijnen gehanteerd te worden. Tevens is er een gedragscode op het terrein van e-mail en internet.

Regels voor hulp van ouders op school

Positieve en negatieve ervaringen

Ouders die in de school helpen, kunnen in situaties belanden waarin ze positieve maar ook negatieve ervaringen opdoen met betrekking tot leerkrachten, leerlingen en/of andere hulpouders. Denk maar eens aan een leerkracht die een gezellige, maar productieve sfeer in de klas weet te realiseren. Of de hulpouder die een leerling een klasgenoot ziet troosten. Ervaringen die je positief waardeert en die je graag met anderen deelt. Maar het komt ook voor dat je een leerkracht ziet die een kind toespreekt op een wijze waar je als ouder grote moeite mee hebt. Of een andere hulpouder die kinderen vrijer laat dan is afgesproken waardoor het een chaos wordt. In al deze voorbeelden is het belangrijk dat ouders beseffen dat ze een andere positie innemen dan thuis. Er zijn andere regels afgesproken dan er thuis gelden.

Veilige situatie

De samenwerking dient voor beide partijen 'veilig' te zijn. De ouder moet zich geaccepteerd en gesteund voelen in zijn/haar aanwezigheid en bijdrage. Ouders, leerlingen en leerkrachten moeten er van op aan kunnen dat wat zich op school afspeelt niet zo maar op straat ligt. Het gaat om vertrouwelijke zaken. Als deze veiligheid niet aanwezig is, kan dat verstrekkinge gevolgen hebben: Ouders die zich niet beschikbaar stellen of zelfs in conflict raken met de school. Maar ook leerkrachten die geen ouders meer in hun klas willen.

Bij het 'aanstellen' van hulpouders is het goed de volgende 'kwaliteitseisen' in de gaten te houden:

- Zorg voor een duidelijke omschrijving van de werkzaamheden (Wat moet ik doen?).
- Welke vaardigheden zijn er nodig (Kan ik het?).
- Maak afspraken over 'werktijden' en 'opzegtermijn' (Wanneer moet ik helpen? Hoever van tevoren geef ik aan dat ik wil stoppen?).
- Maak afspraken over de vertrouwelijke informatie die ouders tijdens het geven van hulp krijgen.

Ouderregels

Tijdens het intake gesprek bespreken de directeuren van de scholen de ouderregels.

- Ouders (verzorgers) onderschrijven/respecteren de inhoud en de uitgangspunten van de schoolgids. Zie inschrijfformulier.
- Ouders (verzorgers) informeren de school als hun kind problemen heeft in de thuissituatie of op school.
- Ouders tonen belangstelling in de vorderingen van hun kind door o.a. op rapportavonden te komen.
- Ouders werken mee aan een veilige en leefbare school.

Het omgaan met ouders (verzorgers) tijdens gesprekken

Ouders (verzorgers) worden (in hun rechten en plichten) erkend als eerstverantwoordelijken voor het welzijn en de opvoeding van hun kinderen.

Leerkrachten proberen problemen met ouders (verzorgers) eerst zelf op te lossen. Zij consulteren eventueel collega's (m.n. voorgangers) en zo nodig daarna de directie. Indien de leerkracht een probleem niet kan oplossen, meldt het personeelslid dat aan de directie, zodat deze zijn verantwoordelijkheid kan nemen.

Ouders (verzorgers) die eerst naar de directie stappen in verband met een probleem worden door de directie terugverwezen naar de leerkracht.

Als ouders melden dat ze er met de leerkracht niet uitkomen, dan zou de directie inmiddels al door de betrokken leerkracht op de hoogte gebracht moeten zijn. Leerkrachten moeten hiervan dus tijdig melding maken bij de directie.

Leerkrachten zorgen ervoor dat de directie of de interne begeleider op de hoogte is dat er na schooltijd een oudergesprek plaatsvindt.

De directie of een ander teamlid blijft op school totdat de gesprekken afgerond zijn.

Tijdens spreekavonden blijft de directie of een ander teamlid op school tot het laatste gesprek afgerond is.

Bijlage 2: Gedragsregels voor leerkrachten

Een basisschool behoort een veilige plaats te zijn om te leren en te werken. Om dit te helpen bewerkstelligen heeft CSG De Waard een aantal gedragsregels opgesteld die gelden voor iedereen die binnen de basisscholen van CSG De Waard een plaats heeft binnen de onderwijssituatie. Deze regels dienen als richtlijnen gehanteerd te worden. Tevens is er een gedragscode op het terrein van e-mail en internet.

Uitgangspunten

- Wij accepteren en respecteren elkaar.
- Wij onderschrijven het uitgangspunt dat mannen en vrouwen, jongens en meisjes gelijkwaardig zijn.
- Wij geven de ruimte aan persoonsgebonden of cultuurgebonden verschillen, mits deze niet in conflict komen met de algemene gedragsregels en de identiteit van de school.
- Wij scheppen een klimaat waar kinderen en volwassenen zich veilig voelen.
- Wij bevorderen een klimaat waarin voor de kinderen en de volwassenen de voorwaarden aanwezig zijn om een positief zelfbeeld te vormen.
- Er wordt veel aandacht besteed aan zelfredzaamheid en weerbaar gedrag.
- Op school zorgen we goed voor onze eigen materialen, die van een ander en van de school en zorgen we er samen voor dat de school er netjes en verzorgd uitziet.
- Van iedereen binnen de school wordt verwacht dat zij zich aan de vastgestelde gedragsregels houden.
- De gedragsregels komen regelmatig terug binnen teamvergaderingen en klassengesprekken.

Algemeen

- Wij streven naar gelijkwaardigheid binnen de school wat inhoudt dat de volgende gedragingen niet worden getolereerd:
 - Grappen met seksueel getinte, vernederende strekking naar anderen, zowel verbaal als non verbaal.
 - Seksueel getinte toespelingen of insinuaties direct of indirect. Wij bedoelen hier ook opmerkingen over of vragen naar uiterlijk en/of gedrag van een ander.
 - Handtastelijkheden die als vernederend ervaren kunnen worden door een ander.
 - Misbruik van internet.
 - Spugen of elkaar op een andere manier expres bevuilen.

Schriftelijk en beeldend materiaal binnen de school

Wij onthouden ons van beeldend en schriftelijk materiaal waarin de ander wordt voorgesteld als minderwaardig of als lustobject.

Schoolse situaties

Leerlingen thuis uitnodigen

Leerlingen worden individueel of in kleine groepjes niet bij een leerkracht thuis uitgenodigd. Wel kan de directeur toestemming geven voor een buitenschoolse klassikale activiteit bij een leerkracht thuis.

Nablijven

Wanneer leerlingen langer dan een kwartier moeten nablijven, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Bij langere nablijfsessies wordt een collega hierover ingelicht. Belangrijk is hiermee ook rekening te houden bij de indeling van de klassendienst. Een leerkracht blijft nooit alleen op school met een kind.

Alleen met een leerling of leerlingen in een afgesloten ruimte

Leerkrachten proberen zoveel mogelijk te voorkomen dat zij met een leerling in een afgesloten ruimte verkeren, bijvoorbeeld in een magazijn. Als dit niet te voorkomen is, wordt er als dat mogelijk is voor

gezorgd dat de deur openstaat of dat men door de glazen deur naar binnen kan kijken, zodat collega's kunnen horen wat er besproken wordt c.q. wat er gebeurt.

Kleding

Leerkrachten maken over kleding geen opmerkingen die kwetsend of als bewust prikkelend kunnen worden uitgelegd. Hoofddekfels zijn in de school niet toegestaan.

Dresscode

Gedrag en kleding van leerlingen, medewerkers, stagiaires en ingehuurd personeel dienen tijdens school/werktijden te passen binnen de algemene aanvaardbare normen van correcte kleding. Accessoires, sieraden en kleding, die grenzen van het fatsoen raken, aanstootgevend zijn en/of niet representatief zijn, zijn niet toegestaan.

Ongevallen en ongelukjes

Indien er hulp geboden moet worden, wordt er rekening gehouden met de aanwezige mogelijkheden op school en de wensen van het kind. Er zijn op school altijd verschoningen aanwezig.

Lichaamscontact

Lichaamscontact algemeen

Als iets uitlegt moet worden of voor gedaan moet worden terwijl de leerkracht naast de leerling staat, mag er enigszins over het kind heen gebogen worden. Bij jongere leerlingen, voornamelijk bij kleuters, komen met enige regelmaat situaties voor waarin er wel enig lichamenlijk contact is en leerling/leerkracht heel dicht bij elkaar zijn. Ook bij motorische oefeningen of motorische leersituaties kan het lichaamscontact noodzakelijk zijn. In deze situaties kan het binnen de context wenselijk zijn lichamenlijk contact te hebben of heel dicht bij te staan. Hierbij geldt wel dat leerlingen niet onnodig en niet ongewenst aangeraakt worden.

Knuffelen en op schoot nemen

Kinderen worden nooit tegen hun wil op schoot genomen. In de onderbouw kan het voorkomen dat kinderen op schoot genomen worden. Dit gebeurt alleen wanneer de kinderen dit zelf aangeven. In de bovenbouw gebeurt dit niet meer.

Vechtende leerlingen

Als vechtende leerlingen uit elkaar moeten worden gehaald en het lukt niet met woorden, dan worden ze met minimale aanrakingen door een volwassene uit elkaar gehaald.

Controleverlies

Soms kan het voorkomen dat een kind haar/zijn zelfbeheersing volledig verliest. Deze dient dan tegen zichzelf in bescherming te worden genomen en in bedwang te worden gehouden d.m.v. lichamenlijk contact. Dit is soms ook nodig ter bescherming van medeleerlingen, van anderen en zichzelf en is om die reden toegestaan. Hier geldt dat er sprake is van strikt noodzakelijk contact.

Kinderen aanraken, aanhalen

Een aai over de bol of een schouderklopje zijn goede pedagogische middelen. In het algemeen geldt hierbij: let erop of een kind hiervan gediend is.

Kinderen troosten en belonen

Kinderen hebben het recht aan te geven wat zij wel en niet als prettig ervaren bij troosten en belonen. Lichamenlijke aanraking kan bij het troosten heel goed zijn. Merk je dat een leerling dit niet wil, dan doe je dit niet. Spontane reacties blijven mogelijk, ook in de hogere groepen, waarbij de wensen van de kinderen altijd gerespecteerd moeten worden.

Kinderen zoenen

Leerkrachten zoenen geen kinderen, noch vragen zij om een zoen.

Leerlingen straffen

Er worden geen lichamelijke straffen gegeven.

Lichamelijk geweld

Lichamelijk geweld tussen personen wordt in geen enkele situatie getolereerd. Lichamelijk geweld wordt dan ook door leerkrachten en kinderen vermeden.

Zwemmen

Omkleden/douchen

Als de faciliteiten het toelaten kleden de jongens en meisjes vanaf groep 3 zich gescheiden om. Indien nodig, kunnen kinderen worden geholpen met aan- en uitkleden. Er wordt wel rekening gehouden met de situatie en de wensen van de kinderen. Als de situatie er om vraagt verleent de leerkracht direct hulp. Bij het omkleden voor zwemmen dient er zoveel mogelijk iemand van de begeleiding aanwezig te zijn. Het houden van toezicht op het omkleden gebeurt zoveel mogelijk door iemand van dezelfde sekse.

Ook bij het douchen en/of voeten wassen zijn de kinderen vanaf groep 3 gescheiden. Laten de faciliteiten dit niet toe dan dient er gedoucht te worden met zwemkleding aan. De leerkracht kondigt zijn of haar komst in de kleedkamer duidelijk aan met een van tevoren afgesproken teken, bijvoorbeeld kloppen, alvorens hij of zij een kleedkamer binnen gaat. Dit geldt ook voor de leerlingen.

Het gebruik van de kleedruimte

Jongens en meisjes kleden zich gescheiden om. Tot groep 5 kunnen leerlingen, indien nodig, geholpen worden met omkleden. Het houden van toezicht op het omkleden gebeurt zoveel mogelijk door iemand van dezelfde sekse. Indien nodig zullen ouders worden ingeschakeld. Leerkrachten en hulpouders verblijven in principe niet met een individueel kind in een ruimte.

Het zwembadpersoneel

Personeel van het zwembad mag nooit alleen worden gelaten met individuele leerlingen. Ook niet in bijruimtes van het zwembad.

Gymnastieklessen

Aan- en uitkleden

In de groepen 1 en 2 worden, indien nodig, kinderen geholpen met aan- en uitkleden. Vanaf groep 3 gebeurt dit niet meer, tenzij een kind er om vraagt. Voor SO en SBO gelden andere regels.

Gescheiden aan- en uitkleden

Vanaf groep 3 kleden jongens en meisjes, indien mogelijk, zich gescheiden om en hebben een eigen kleedkamer. De leerkracht kleedt zich in een eigen ruimte om. Ook hierbij geldt dat de leerkracht zijn komst duidelijk aankondigt door bijvoorbeeld te kloppen. Dit geldt ook voor de leerlingen.

Hulpverlening en uitleg tijdens de gymles

Hulpverlening en uitleg bij een bewegingsuitvoering wordt met inachtneming van het karakter van deze gedragscode gegeven. Dit geldt ook voor uitleg tijdens de gymles. Hierbij zijn aanrakingen soms nodig.

Ongelukken in de gymzaal, douche- of kleedruimte

Lichamelijke aanrakingen zijn ter behandeling vaak noodzakelijk. Bij behandeling van een geblesseerde leerling zorgt de leerkracht ervoor dat er in principe een andere leerling of volwassene bij aanwezig is. Indien er hulp geboden moet worden, wordt er rekening gehouden met de aanwezige mogelijkheden op school en de wensen van het kind.

Eén op één situaties in de gymzaal

Leerkrachten proberen te voorkomen dat zij alleen met een individuele leerling in een gymzaal of bijruimte van de zaal zijn.

Betreden douche- of kleedruimte door de leerkracht

Leerkrachten blijven bij het omkleden tot en met groep 2. Bij het betreden van de kleedruimte bij de andere groepen wordt altijd even geklopt, zodat de komst is aangekondigd. Indien dit nodig is uit het oogpunt van "ordehandhaving" kan de leerkracht altijd de kleedruimte betreden.

Douchen

Bij het douchen zijn de kinderen vanaf groep 3 gescheiden. Bij het omkleden dient er zoveel mogelijk iemand van de begeleiding in de buurt aanwezig te zijn. De leerkracht kondigt zijn of haar komst in de kleedkamer duidelijk aan met een van tevoren afgesproken teken, bijvoorbeeld kloppen, alvorens hij of zij een kleedkamer binnen gaat.

Het schoolreisje/schoolkamp

Schoolkampen

Op schoolkampen bestaat de leiding uit zo mogelijk mannelijke en vrouwelijke begeleiders. Tijdens een schoolkamp gelden dezelfde gedragsregels als in de normale schoolsituatie.

Het slapen

Jongens en meisjes slapen vanaf groep 5 gescheiden.

Het betreden van de slaapzaal

Kinderen mogen alleen op hun slaapzaal komen als er in de dagplanning tijd voor is ingeruimd of in incidentele gevallen als er toestemming voor is gegeven door de leiding.

Het slapen van de leiding

Mannelijke begeleiders slapen in de buurt van de jongens en houden toezicht op de jongenszaal. Vrouwelijke begeleiders slapen in de buurt van de meisjes en houden toezicht op de meisjeszaal. Soms kan het met het oog op orde noodzakelijk zijn dat de leiding slaapt in de slaapzaal van de groep waarvoor hij of zij verantwoordelijk is.

Buitenactiviteiten

Er wordt altijd in groepen aan activiteiten gedaan. Kinderen worden niet alleen naar een bepaalde plaats (bos, strand etc.) gestuurd, ook niet vergezeld door een enkel lid van de leiding.

Alleen zijn met een leerling

In het algemeen geldt ook voor schoolreisjes dat een "één op één" situatie zoveel mogelijk wordt voorkomen. Verder gelden alle regels die toepasbaar zijn op hiervoor genoemde onderdelen van deze gedragscode.

Racisme en discriminatie

Wij leven in een multiculturele samenleving. Dit houdt in dat verschillende groepen uit onze samenleving hun eigen cultuur hebben. Ook onze schoolbevolking is multicultureel. Dit vraagt aandacht voor een goed pedagogisch klimaat voor alle leerlingen, waarbij respect voor elkaar een voorwaarde is. Dit komt in het volgende tot uiting:

- De leerkrachten, leerlingen en ouders behandelen elkaar gelijkwaardig en met respect.
- Wij discrimineren niet en gebruiken geen discriminerende en/of racistische taal zowel mondeling als schriftelijk.
- Wij houden ons aan de gedragscode als hierboven omschreven en relevant aan dit onderwerp.

Bespreken van onacceptabel gedrag

Onacceptabel gedrag van leerlingen

Kinderen die gedrag vertonen wat als onacceptabel wordt ervaren, worden hierop aangesproken door de leerkracht. Met onacceptabel gedrag wordt bedoeld: agressie, gewelddadig discriminerende uitlatingen zowel verbaal als schriftelijk. Dit kan in klassenverband of individueel.

Bespreken van onacceptabel gedrag van leerkrachten/volwassenen

Een leerkracht wordt op onacceptabel gedrag individueel aangesproken door één of meerdere collega's of iemand van de directie.

Een ouder wordt op onacceptabel gedrag aangesproken door één of meerdere collega's of iemand van de directie.

Klachten

Als men een klacht heeft dan moet men proberen deze eerst met de leerkracht en directie op te lossen. Mocht dit niet tot een bevredigende oplossing leiden dan heeft men de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de contactpersoon of bij de externe vertrouwenspersoon. De externe vertrouwenspersoon is aangesteld door het bevoegd gezag. Vervolgens gaat de procedure van de klachtencommissie in werking.

Internet

Hoe gaan we om met internet en de beveiliging ervan?

- We gaan met de kinderen een gesprek aan waarin wordt gepraat over:
 - de mogelijkheid om op ongewenste sites te komen;
 - wat we verstaan onder ongewenste sites;
 - wat te doen als je per ongeluk op zo'n site komt;
 - wat zijn de sancties zijn voor overtreders;
 - de mogelijkheid van de leerkrachten om bekeken sites te controleren.
- We stellen met elkaar de regels hieromtrent vast.
- We spreken het moment af waarin de regels gaan gelden.
- De leerkracht noteert de kinderen die vaak melden dat ze "per ongeluk" een verkeerde site hebben gevonden.

Ieder jaar evalueren we de regels gelijktijdig met andere ICT-zaken.

Regels gebruik internet

- De kinderen mogen zoeken via www.
- De kinderen mogen onder schooltijd niet chatten.
- Wie op een "verkeerde" site komt, sluit die onmiddellijk en komt het melden bij de leerkracht als je het meldt volgt geen sanctie.
- Blijf je kijken of meld je niet dan volgt wel straf.
- De straf voor de eerste keer is 1 maand geen pc beurt.
- Voor de tweede keer wordt het verdubbeld en worden de ouders op de hoogte gesteld.

Handelen bij agressief oudergedrag

Agressie van ouders op school/in de schoolomgeving is een vorm van ongewenst gedrag.

De vertrouwenspersoon is betrokken bij de behandeling van klachten over ongewenst gedrag.

De vertrouwenspersoon is een luisterend oor voor de klager en geeft informatie over de mogelijkheden, zoals:

- Praktische maatregelen te nemen door de schoolleiding, gericht op (herstel van) de persoonlijke veiligheid van de klager.
- Een corrigerend gesprek met de agressieve ouder(s) door de schoolleiding of het CvB.
- Een bemiddelingsgesprek gericht op relatieherstel tussen partijen onder leiding van de externe vertrouwenspersoon.
- Hoor en wederhoor door de schoolleiding van beide partijen, gevolgd door sancties.
- Aangifte bij politie van bedreiging/mishandeling door een ouder, desgewenst samen met de schoolleiding/externe vertrouwenspersoon.
- Ondersteuning door de externe vertrouwenspersoon bij het indienen van een klacht bij het CvB of de klachtencommissie.
- Persoonlijke begeleiding door de externe vertrouwenspersoon of ARBOarts.

De contact-/vertrouwenspersoon registreert de feitelijke gegevens over de klacht en de afspraken

Klachten over agressief oudergedrag

Registratie incident (in incidentenregistratiesysteem)

- Schoolleiding informeert het CvB, leerplichtambtenaar en inspecteur hierover.
- Schoolleiding betreft de vertrouwenspersoon voor ondersteuning van het slachtoffer.
- Schoolleiding in overleg met het CvB, informeert team (eventueel andere ouders, kinderen).
- Eerste opvang slachtoffer(s) door contactpersoon.
- Assistentie slachtoffer bij aangifte door de vertrouwenspersoon.*
* Schoolleiding kan naast of in plaats van slachtoffer(s) melding maken van incident bij politie.
- Vertrouwenspersoon verwijst slachtoffer naar slachtofferhulp of de ARBO-arts.
- Vertrouwenspersoon in samenwerking met schoolleiding opvangteam vormgeven.
- Schoolleiding informeert de agressieve ouder schriftelijk over afkoelingsperiode (reden, duur ...).
- Het CvB neemt maatregelen en informeert hierover de agressieve ouder in afschrift aan de leerplichtambtenaar, onderwijsinspectie en eventueel bemiddeling.
- Klacht bij klachtencommissie van slachtoffer tegen schoolleiding en/of het CvB, indien maatregelen naar mening slachtoffer onvoldoende zijn.

Zedendelict

Moet de school seksueel misbruik melden en aangeven?

Alle schoolmedewerkers zijn verplicht om het schoolbestuur onmiddellijk te informeren over een mogelijk zedendelict. Het gaat dan om een strafbaar feit waarbij een medewerker van de school een minderjarige leerling seksueel heeft misbruikt of geïntimideerd. Het schoolbestuur moet deze feiten voorleggen aan de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. Deze zal adviseren en informeren. Zo nodig biedt de vertrouwensinspecteur begeleiding als het schoolbestuur een formele klacht indient of aangifte doet.

Meldplicht onderwijs bij zedendelict

Als een medewerker seksueel misbruik of seksuele intimidatie vermoedt, moet hij dit onmiddellijk bekend maken bij het schoolbestuur. Het is niet voldoende om een tussenpersoon te informeren, zoals een lid van de schoolleiding. Als een medewerker erover zwijgt kan het schoolbestuur strenge maatregelen nemen. Het slachtoffer en de ouders kunnen ook een schadeclaim indienen tegen de medewerker.

Meldplicht seksueel misbruik voor alle onderwijsmedewerkers

De meldplicht geldt voor alle medewerkers op een school. Ook voor interne vertrouwenspersonen die binnen hun functie informatie krijgen over mogelijk seksueel misbruik of seksuele intimidatie. Geen enkele medewerker kan zich beroepen op de geheimhoudingsplicht.

Overleg met vertrouwensinspecteur over mogelijk zedendelict

Als het schoolbestuur een melding heeft ontvangen van een mogelijk zedendelict, is het schoolbestuur verplicht direct te overleggen met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. De vertrouwensinspecteur stelt vast of sprake is van een redelijk vermoeden van een strafbaar feit.

Schoolbestuur moet zedendelict aangeven

Als na het overleg met de vertrouwensinspecteur blijkt dat er een redelijk vermoeden is van een zedendelict, is het schoolbestuur altijd verplicht aangifte te doen bij de politie. Ook als de betrokkenen hierover hun bedenkingen hebben. Het schoolbestuur informeert ook de betrokkenen over de aangifte.

Geen aangifteplicht vertrouwensinspecteurs

De vertrouwensinspecteurs van de Inspectie van het Onderwijs zijn niet verplicht om aangifte te doen van seksueel misbruik of seksuele intimidatie. Zij zijn wettelijk verplicht geheim te houden wat leerlingen, ouders of personeelsleden van een school hun toevertrouwen.

Richtlijnen

Bij zaken die niet in dit document worden genoemd beslist de directie. Dit gebeurt zoveel mogelijk na overleg met het team of met het CvB.

Deze gedragsregels dienen als richtlijnen gehanteerd te worden.

Bijlage 3: Aanvulling op het sociaal veiligheidsplan t.b.v. het speciaal onderwijs

Het omgaan met leerlingen

Eén-op-één-contact leerkracht-leerling

- Leerlingen worden individueel of in kleine groepjes niet bij een leerkracht thuis uitgenodigd. Wel kan de directeur toestemming geven voor een buitenschoolse klassikale activiteit bij een leerkracht thuis.
- Als leerlingen zelf bij medewerkers langs gaan worden de ouders/verzorgers hiervan op de hoogte gesteld. Er wordt aangegeven hoe laat de leerlingen weer weg gaan.
- Een kind dat verschoond wordt, ontvangt op een daartoe geschikte plaats de benodigde verzorging.

Troosten, belonen en feliciteren in de schoolsituatie

- Vanaf groep 2 worden kinderen niet meer getroost bij verdriet of pijn door middel van knuffelen, enz. In alle groepen worden de wensen en gevoelens van zowel kinderen als ouders hieromtrent gerespecteerd. Spontane reacties vanuit de kinderen zelfs, ook al zijn ze acceptabel - dienen niet of terughoudend beantwoord te worden. Dit is afhankelijk van het niveau van de leerlingen.
- Vanaf groep 2 worden kinderen niet meer op schoot genomen. In alle groepen worden de wensen en gevoelens van zowel kinderen als ouders hieromtrent gerespecteerd.
- Feliciteren moeten spontaan kunnen gebeuren. De leerkrachten/assistenten houden hierbij rekening met het hierboven vermelde.

Hulp bij aan- en uitkleden

- Alleen jongens en meisjes uit groep 1 kleden zich gemengd om.
- Bij alle groepen komt het regelmatig voor dat kinderen geholpen moeten worden bij het aan- en uitkleden. Deze hulp behoort tot de normale taken van een leerkracht/assistent.
- De leerkracht houdt in de regel in de kleedruimte toezicht bij het aan- en uitkleden van de groepen. Vanaf groep 3 komen mannelijke medewerkers niet meer in de kleedkamer van de meisjes.
- De leerkracht/assistent houdt in de kleedruimte toezicht bij het aan- en uitkleden in groepen, indien de veiligheid en goede orde dit noodzakelijk maakt.
- Spontane reacties vanuit de kinderen zelf, ook al zijn ze acceptabel - dienen niet of terughoudend beantwoord te worden.
- Vanaf groep 4 is hulp bij aan- en uitkleden nauwelijks meer nodig. Toch kan het in bepaalde situaties voorkomen dat hulp nodig is. De leerkracht houdt hier rekening met wensen en gevoelens van leerlingen.
- Tijdens het aan- en uitkleden bij de gymlessen en zwemlessen gaat de leerkracht vanaf groep 3 uitsluitend de kleedruimte binnen na een duidelijk vooraf gegeven teken. Dit is altijd van toepassing, maar uiteraard nog strikter in situaties waarin mannelijke begeleiders bij de meisjes of vrouwelijke begeleiders bij de jongens in de kleedkamer gaan. Op deze manier wordt rekening gehouden met het zich ontwikkelende schaamtegevoel bij jongens en meisjes. Mannen mogen vanaf groep 3 nooit meer in de meisjeskleedkamer komen.
- Begeleiders en medewerkers kleden zich om in een kleedhokje.
- Waar daarover tussen directie en MR overeenstemming is bereikt, kan op het punt van het toezicht op kleedkamers en douchen de code worden aangepast aan de plaatselijke behoeften.

Buitenschoolse activiteiten

- Tijdens het schoolkamp slapen mannelijke begeleiders bij of in de buurt van de jongens, en vrouwelijke begeleiders bij of in de buurt van de meisjes. Indien dit niet mogelijk is, wordt dit vooraf aan de leerlingen kenbaar gemaakt.
- Tijdens het aan- en uitkleden worden de betreffende ruimten uitsluitend door de leiding betreden na een duidelijk vooraf gegeven teken (zie ook hierboven). Indien er hulp geboden wordt bij ongevallen, ziekte of in andere situaties waarbij het schaamtegevoel van de kinderen een rol kan spelen, wordt, rekening houdend met de aanwezige mogelijkheden, de uitdrukkelijke wens van het kind gerespecteerd.

- Jongens en meisjes maken gebruik van gescheiden douches en toiletten, dan wel douchen gescheiden na elkaar.
- Bij te ondernemen activiteiten wordt rekening gehouden met de eigenheid van beide seksen.
- De goede spontaneïteit in de omgang van leiding en kinderen, en kinderen onderling, dient gewaarborgd te blijven.